

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 4 stycznia 2021 r.

DIH-3.709.39.2020.AB

DECYZJA DIH - III/ 41/2020

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji PO.196.C.92.2020.CZP Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie z dnia 30 września 2020 r. (sygnatura: DP.8361.93.2020), na mocy której na przedsiębiorcę Krzysztofa Chlewińskiego, działającego pod nazwą: Krzysztof Chlewiński P.P.H.U „HATREX” w Gąbinie, nałożono karę pieniężną w wysokości 1 500 zł (słownie: tysiąc pięćset złotych) z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

W dniach 4 -10 sierpnia 2020 r. inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie, (zwanego dalej: „Mazowieckim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”) przeprowadzili czynności kontrolne w sklepie przemysłowym (...) należącym do przedsiębiorcy K. C., działającego pod nazwą: (...), (zwanego dalej: „stroną” lub „stroną postępowania”), mieszczącym się (...).

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.) (zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”), skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli DP.8361.93.2020 z 16 lipca 2020 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego m.in. sprawdzenie przestrzegania przepisów dotyczących uwidaczniania cen

oraz rzetelność uwidaczniania cen. Wspomniane zawiadomienie doręczono stronie 17 lipca 2020 r.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w obecności osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy oraz w dniu 4 sierpnia 2020 r. w obecności kontrolowanego przedsiębiorcy.

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178) (zwanej dalej: „ustawą o informowaniu o cenach” lub „ustawą o cenach”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121) (zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju”).

Inspektorzy prowadząc czynności kontrolne w zakresie prawidłowości uwidaczniania cen zgodnie z wymaganiami ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju, ocenili 200 partii produktów znajdujących się w ofercie handlowej sklepu, stwierdzając, że w odniesieniu do 70 z nich nie uwidoczniiono cen jednostkowych wyrobów, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy złożyła oświadczenie, że do 15 sierpnia 2020 uzupełni wszystkie ceny jednostkowe. Dodatkowo wskazała, że informuje każdego klienta dokonującego zakupu artykułów konfekcjonowanych o różnych pojemnościach i wielkościach, że cena dotyczy danej pojemności a cena za litr zgodnie z przelicznikiem.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 10 sierpnia 2020 r. (nr akt kontroli: DP.8361.93.2020).

W dniu 31 sierpnia 2020 r. Mazowiecki WIIH, na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.), (zwanej dalej: „Kpa”), zawiadomił przedsiębiorcę K. C., działającego pod nazwą: (...) o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewypełnienia obowiązków wskazanych w art. 4 ww. ustawy. Jednocześnie poinformowano, że stronie przysługuje prawo do wypowiedzania się co do zebranych dowodów i materiałów, zgodnie z wymaganiami art. 10 Kpa. Ponadto, w związku ze wszczęciem postępowania administracyjnego, Mazowiecki WIIH wezwał stronę do przedstawienia informacji o wielkości obrotów i przychodu za rok ubiegły.

Pismem z 2 września 2020 r. strona podniosła, że w przedmiotowej sprawie istnieją przesłanki wynikające wprost z normy prawnej określonej w art. 7a, 75 i następnych Kpa w zakresie pozostających a nie dających się usunąć wątpliwości prawnych co do treści normy prawnej wynikającej z treści art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju. Zdaniem strony zawarte w treści

przywołanego przepisu stwierdzenie „w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości” jest określeniem nieostrym, dającym możliwość swobodnej interpretacji przywołanej normy prawnej, gdyż pojęcie to nie jest wprost zdefiniowane w treści samego aktu prawnego. Zdaniem strony jest to jednoznaczna przesłanka do stwierdzenia, że przywołana norma prawna jest normą o niedających się usunąć wątpliwościach co do jej treści. Ponadto strona w niniejszym piśmie wskazała, że ze względu na warunki lokalowe oraz ilość asortymentu nie istniała możliwość uwidocznienia cen w miejscu widocznym dla konsumentów. Ponadto w związku ze zmianami stawek podatku VAT w trakcie przeprowadzonej kontroli opracowywane były nowe cenniki na asortyment znajdujący się w sprzedaży, zaś pracownik sklepu złożył do akt sprawy pisemne oświadczenie o każdorazowym informowaniu klientów o cenach jednostkowych towarów. W opinii strony, wobec istniejących niejednoznacznych zapisów ustawowych oraz aktów wykonawczych do ustawy zastosowanie normy prawnej wynikającej bezpośrednio z art. 7a Kpa jest w pełni uzasadnione.

W dniu 30 września 2020 r. Mazowiecki WIIH wydał na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach decyzję PO.196.C.92.2020.CZP (sygnatura DP.8361.93.2020), na mocy której na przedsiębiorcę K. C., działającego pod nazwą: (...), nałożono karę pieniężną w wysokości 1 500 zł (słownie: tysiąc pięćset złotych) z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, tj. niewidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych 70 partii towarów objętych obowiązkiem oznaczania ceną jednostkową. Decyzja została doręczona stronie w dniu 5 października 2020 r.

W dniu 15 października 2020 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji” otrzymał, za pośrednictwem Mazowieckiego WIIH, odwołanie przedsiębiorcy K. C., działającego pod nazwą: (...), od ww. decyzji. W odwołaniu strona wnosi o:

- 1) uchylenie przedmiotowej decyzji w całości ze względu na naruszenie prawa materialnego oraz procesowego wynikającego z naruszenia art. 75, art. 81a i art. 7a, art. 8 i art. 9 Kpa;
- 2) o ile uchylenie przedmiotowej decyzji nie jest możliwe z mocy prawa o przekazanie jej do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji;
- 3) wstrzymanie do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy obowiązku uiszczenia kary pieniężnej w wysokości 1 500 zł.

Pismem z dnia 22 października 2020 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

W dniu 27 listopada 2020 r. do Prezesa UOKiK wpłynęło pismo przedsiębiorcy z 24 listopada 2020 r., w którym podtrzymuje on swoje stanowisko zawarte w odwołaniu dot. m.in. naruszenia przepisów art. 75 w związku z art. 77, art. 7a, art. 81a oraz art. 8 Kpa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej uwidocznić cenę oraz cenę jednostkową towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast zgodnie z § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju cena jednostkowa uwidoczniona przy towarze na wywieszce lub w innej formie dostępnej dla kupującego powinna dotyczyć ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Wskazać ponadto należy, iż zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1.

Natomiast § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia stanowi, iż w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub za dziesiętną wielokrotność liczby sztuk.

Wyłączenia w tym zakresie zawarte są w § 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju i tym samym wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się do:

- 1) towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży;
- 2) towarów sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie w zestawach (kompletach);
- 3) towarów nieżywnościowych sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie lub właściwości wyłącznie w parach;
- 4) produktów leczniczych w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy Prawo farmaceutyczne.

Niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach powoduje – zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy – nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem wniesionym przez przedsiębiorcę K. C., działającego pod nazwą: (...) od decyzji PO.196.C.92.2020.CZP Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie z dnia 30 września 2020 r. (sygnatura: DP.8361.93.2020), na mocy której na ww. przedsiębiorcę K. C., nałożono karę pieniężną w wysokości 1 500 zł (słownie: tysiąc pięćset złotych) z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, tj. niewywidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej informacji o cenach jednostkowych dotyczących 70 partii wyrobów.

Przedsiębiorca w złożonym odwołaniu oraz piśmie z 24 listopada 2020 r. zarzuca naruszenie prawa materialnego oraz procesowego wynikającego z naruszenia art. 75, 77, 81a, 7a, 8 i 9 Kpa.

W powyższym odwołaniu strona, podobnie jak w piśmie z dnia 2 września 2020 r., podniosła że w przedmiotowej sprawie istnieją przesłanki wynikające wprost z normy prawnej określonej w art. 7a Kpa w zakresie pozostających a nie dających się usunąć wątpliwości prawnych co do treści normy prawnej wynikającej z treści art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju. Zdaniem strony zawarte w treści przywołanego przepisu stwierdzenie „w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości” jest określeniem nieostrym, dającym możliwość swobodnej interpretacji przywołanej normy prawnej, gdyż pojęcie to nie jest wprost zdefiniowane w treści samego aktu prawnego. Zdaniem strony jest to jednoznaczna przesłanka do stwierdzenia, że przywołana norma prawna jest normą o niedających się usunąć wątpliwościach co do jej treści.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów całkowicie nie podziela stanowiska strony, że zawarte w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach stwierdzenie „w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości” jest określeniem nieostrym, dającym możliwość swobodnej interpretacji przywołanej normy prawnej, gdyż pojęcie to nie jest wprost zdefiniowane w treści samego aktu prawnego. Podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie ma wątpliwości, co do określenia definicji jednoznaczności. Bardzo trafnie odniesiono się do niej w komentarzu do art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, red. Osajda 2019, wyd. 1/M. Gadomska-Gołąb/A. Kunkiel-Kryńska, a na co wskazywał już organ pierwszej instancji w skarżonej decyzji. W ocenie organu drugiej instancji wyjaśnienie pojęcie jednoznaczności stosowane w odniesieniu do przywołanego w treści skarżonej decyzji art. 385 Kc, będzie miało również zastosowanie w przypadku art. 4 ustawy o cenach. Nie bez przyczyny również dr hab. Konrad Osajda zawarł je w komentarzu, dokonując analizy zapisów art. 4 dotyczącego kwestii uwidaczniania cen, wskazując że „jednoznaczność należy tłumaczyć jako jasność i odnosić zarówno do sfery technicznej, wizualnej, jak i językowej czy merytorycznej. Oceny należy dokonywać w oparciu o model przeciętnego konsumenta. (...) Cena musi być łatwo dostrzegalna i czytelna, tak aby konsument nie musiał poszukiwać sposobów na jej ustalenie”. Jak wskazano w cytowanym komentarzu umieszczanie cen powinno być dokonywane w sposób, który zapewnia, że nie można pomylić ceny towaru z ceną innego towaru. Udzielenie ustnych informacji, np. przez sprzedawców w zakresie wysokości ceny czy ceny jednostkowej nie spełnia wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, także z tego powodu, że w przedmiotowym artykule wprost zawarto obowiązek uwidaczniania ceny w miejscu sprzedaży. Zdaniem Prezesa UOKiK, uwidocznieniem jest przedstawienie informacji w sposób widoczny, łatwy i bezpośrednio dostępny dla kupujących tak, aby sami mogli zaznajomić się z tymi informacjami. Należy również dodać, że obowiązujące przepisy dają przedsiębiorcy dobrowolność, jeśli chodzi o wybór sposobu uwidaczniania informacji o cenie, wskazując w § 3 ust. 2 na różne rozwiązania np. na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolutce, w postaci nadruku lub napisu na towarze

lub opakowaniu. Nie ma w tym wypadku znaczenia w jaki sposób przedsiębiorca tego dokona, ale ważne jest aby konsument otrzymał informację o cenie oraz cenie jednostkowej towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Mając na uwadze powyższe Prezes UOKiK stwierdza, że w niniejszym przypadku nie zaszyły przesłanki do zastosowania zasady rozstrzygania wątpliwości prawnych na korzyść stron, gdyż jak wskazano w komentarzu do art. 7a Kpa (red. Wierzbowski 2020, wyd. 29/F. Elżanowski) wprowadzona zasada przyjaznej interpretacji przepisów (in dubio pro libertate) dotyczy sytuacji, w których wykładnia mających zastosowanie w sprawie przepisów prawa materialnego, dokonana zgodnie z zasadami i dyrektywami wykładni, wynikającymi z prawoznawstwa, prowadzi do kilku możliwych rezultatów. Odnosi się ona zatem do przypadków, w których organ – dokonując analizy i obiektywnej oceny możliwych procesów oraz wyników wykładni – stwierdza, że kilka wyników wykładni może być uznanych za prawidłowe.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK, podobnie jak w skarżonej decyzji Mazowiecki WIIH, stwierdza że regulacje zawarte w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzeniu wykonawczym nie prowadzą do takich rezultatów.

Przedsiębiorca w odwołaniu podnosi również, że ze względu na różne pojemności czy też wagi cena jednostkowa nie musi odpowiadać cenie za litr, kilogram czy też metry bieżące, gdyż opakowanie jednostkowe nie musi być wielokrotnością opakowania o pełnej pojemności (np. cena za 1 litr nie jest iloczynem ceny 0,5 litra, gdyż nie zawiera ona dodatkowej ceny opakowania). Dodatkowo strona zwraca uwagę na fakt obowiązku ustalania ceny przez sprzedawcę, podczas gdy obowiązkiem tym powinni być obciążeni producenci lub/i dystrybutorzy produktów.

Ustawa o informowaniu o cenach w art. 4 ust. 1 stanowi, iż w miejscu sprzedaży muszą zostać uwidocznione zarówno cena (cena sprzedaży), jak i cena jednostkowa towarów. Jednocześnie organ wskazuje, że ceny w placówce detalicznej są ustalane przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność gospodarczą w tej placówce, polegającą na oferowaniu konsumentom do sprzedaży określonych towarów, a zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1) ustawy o cenach, cena to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ww. ustawy w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym. Przez cenę rozumie się również stawkę taryfową, a do ostatecznej ceny wyrobu doliczana jest również marża sprzedawcy. Ustalanie ceny produktu przez producenta byłoby więc równoznaczne z tym, że musiałby wziąć pod uwagę wszystkie ww. opłaty, co skutkowałoby również tym, że we wszystkich placówkach handlowych ceny byłyby w tej samej wysokości. Jednocześnie należy wskazać, że zgodnie

z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa odnosi się do ceny za 1 l lub 1 m³, 1 kg lub 1 t, 1 m, 1 m² oraz sztukę – stąd też jest wyrażona w sposób wykluczający pomyłkę, np. zł/kg, zł/m², jednak żeby została prawidłowo wyliczona, brana jest pod uwagę cena sprzedaży danego wyrobu obowiązująca w danej placówce detalicznej.

Powyższy przepis jasno wskazuje, że przeznaczeniem ceny jednostkowej nie jest informacja ile za konkretny towar należy zapłacić, lecz umożliwia ona konsumentowi porównanie towarów, które mogą być względem siebie substytutowe, ale sprzedawane są w różnych gramaturach lub ilościach. Ta druga służy konsumentom do rozważenia przedstawionej oferty handlowej i podjęcia świadomej decyzji co do zakupu określonego towaru po przeanalizowaniu cen produktów tego samego rodzaju i porównanie tych cen do obiektywnej jednostki miary (tu: kilograma, litra) tego właśnie produktu. Tymczasem, jak wynika z Protokołu kontroli, oferowane przez stronę produkty oznaczone były wyłącznie ceną sprzedaży. W przedmiotowej sprawie konsumenci zostali tej informacji pozbawieni, nie mieli więc oni w jakikolwiek sposób możliwości porównania towarów oferowanych do sprzedaży.

Mając na uwadze powyższe, organ uznał jako niezasadny argument strony odnoszący się do wskazywania np. producenta jako podmiot odpowiedzialny za ustalanie cen.

Ponadto, strona w odwołaniu wskazuje, że „w świetle zarówno samego orzecznictwa, jak również przywołanych przepisów Kpa zastosowanie przepisów rozporządzenia Ministra rozwoju daje przedsiębiorcy możliwość uwidaczniania cen w sposób wskazany w § 3 ust. 2 w zw. z § 8 ust. 2 tego rozporządzenia. Nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, że naruszone zostały przepisy § 4 ust. 1 pkt 1 i 2, gdyż przepisy te są w swojej treści definicjami, a nie przepisami regulacyjnymi. Nie można zatem naruszyć w swojej istocie definicji, gdyż ona nie jest normą prawną sensu stricte. (...) Ponadto organ pierwszej instancji nałożył karę w oparciu o § 4 ust.1 pkt 1 i 2 przywołanego rozporządzenia, który to przepis stanowi w istocie normę definiującą pojęcia ceny jednostkowej w ujęciu ilościowym, metrycznym lub pojemnościowym, a nie uwzględnia zapisów § 3 przywołanego rozporządzenia, w którym określone są zasady uwidaczniania cen oraz cen jednostkowych. Takie podejście narusza zarówno prawo procesowe jak i materialne w aspekcie art. 77, art. 7a, art. 81a oraz art. 8 Kpa, co stanowi podstawę do zaskarżenia przywołanej decyzji w całości i w zakresie wnoszonym przez stronę.

Przedsiębiorca zarzuca również naruszenie art. 75 w związku z art. 77 Kpa, poprzez wydanie przez organ pierwszej instancji decyzji, opierając się jedynie na przesłankach formalnych, opartych jedynie na normach prawnych skutkujących sankcjami za naruszenie przepisów ustawy oraz rozporządzenia dotyczących formy prezentacji ceny, w sytuacji gdy istnieją nie tylko nie dające się usunąć wątpliwości co do treści normy prawnej. Zgodnie z pismem z 24 listopada 2020 r. strona uznała, że w związku z treścią art. 75 w związku z art. 77 Kpa organ miał obowiązek zaliczyć do dowodów wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9

października 2015 r. (sygn. II GSK 710/19), gdyż zdaniem strony rozstrzyga on w tak istotnej kwestii, jak istnienie wątpliwości co do normy prawnej i ich rozstrzygania.

Prezes UOKiK odnosząc się do powyższych argumentów strony wskazuje, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o cenach wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada administracyjną karę pieniężną za niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o cenach. Analizując treść skarżonej decyzji oraz akta kontroli, zdaniem organu drugiej instancji, nie ma wątpliwości, na podstawie jakich przepisów było prowadzone postępowanie administracyjne oraz co jest podstawą prawną skarżonej decyzji. Mazowiecki WIIH w Zawiadomieniu PO.196.C.92.2020.CZP z 31 sierpnia 2020 r. zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej określonej w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ww. ustawy. Ponadto w sentencji decyzji administracyjnej organ pierwszej instancji wprost wskazał, że „na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach oraz art. 104 § 1 Kpa, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Mazowiecki WIIH wymierza przedsiębiorcy K. C., działającemu pod firmą: (...), karę pieniężną w wysokości 1 500 zł, z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach”.

Mając na uwadze powyższe, organ drugiej instancji uważa za nietrafiony zarzut strony, że podstawą nałożenia kary przez organ pierwszej instancji był § 4 ust.1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Organ drugiej instancji nie zgadza się również z zarzutem naruszenia art. 75 w związku z art. 77 Kpa oraz obowiązkiem, zdaniem skarżącego, zaliczenia do dowodów wskazanego przez stronę wyroku sądu. Jak wskazuje art. 75 § 1 Kpa jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Organ pierwszej instancji wydając skarżoną decyzję wziął pod uwagę obowiązujące przepisy, stwierdzone w toku kontroli i udokumentowany w Protokole kontroli z 10 sierpnia 2020 r. stan faktyczny oraz uwzględnił przesłanki wymiaru kary zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach. Analizując przedmiotową sprawę organ drugiej instancji stwierdza, że ustalenia kontroli zawarte w aktach kontroli, nie budzą żadnych wątpliwości i bezsprzecznie dają podstawę do wydania decyzji na podstawie art. 6 ust. 1 za naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o cenach. Prezes UOKiK stwierdza również, że obowiązujące przepisy dot. uwidaczniania ceny i ceny jednostkowej nie budzą żadnych wątpliwości co do treści normy prawnej art. 4 ustawy o cenach, co zostało już wyjaśnione powyżej w niniejszej decyzji. Organ prowadząc postępowanie administracyjne zgodnie z art. 77 Kpa jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. W szczególności ocenie podlega znaczenie i wartość zebranych w postępowaniu dowodów.

Postępowanie dowodowe i wnioski z niego płynące muszą eliminować wątpliwości. Nie można bowiem uznać danej okoliczności za udowodnioną w sytuacji, gdy te same środki dowodowe prowadzą do zupełnie odmiennych wniosków i w zasadzie tylko istniejące wątpliwości pogłębiają.

Prezes UOKiK, po analizie całokształtu materiału dowodowego, nie miał wątpliwości co do zaistnienia faktu naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Stan faktyczny zgromadzony i zawarty w protokole kontroli i załącznikach do protokołu, nie budzi żadnych wątpliwości organu drugiej instancji. Jak wynika z akt sprawy, towary w kontrolowanej placówce nie były oznakowane ceną jednostkową w sposób prawidłowy. Badaniem objęto 200 partii towarów, w tym 72 objęte obowiązkiem oznaczenia ceną jednostkową, kwestionując z uwagi na niewidoczność cen jednostkowych 70 partii towarów. Prezes UOKiK podkreśla również, że obowiązki nałożone ww. przepisami dotyczą wszystkich placówek, w których prowadzona jest sprzedaż detaliczna wyrobów, i nie ma przy tym znaczenia czy jest to sklep samoobsługowy, czy nie, mały czy duży.

Przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach stanowią, iż w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, a dodatkowo zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Natomiast cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu. Niezrealizowanie tego obowiązku, zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł.

Prezes UOKiK wskazuje również, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką właśnie jest kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów ustawy o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie – udowodnienie faktu braku właściwej informacji w zakresie m.in. ceny czy ceny jednostkowej towaru jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen w określony sposób nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) kontrolowanego przedsiębiorcy, czy też nie. Dodatkowo wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Tak więc fakt braku cen jednostkowych w związku z przygotowaniem cennika z uwagi na zmianę podatku VAT, nie będzie miało wpływu na odstąpienie od wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku

ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości były wyeliminowane.

Zgromadzone w toku kontroli materiały w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości pozwalają na stwierdzenie, że przedsiębiorca K. C., działający pod nazwą: (...), nie wykonał ciężących na nim obowiązków wynikających z wyżej przytoczonych przepisów art. 4 ustawy o informowaniu o cenach.

Mając na uwadze powyższe, zarzut skierowany przeciw organowi pierwszej instancji, że posiadając wiedzę o chwilowym braku cennika, nie zobowiązał przedsiębiorcy do ostatecznego terminu jego wyłożenia, tylko wszczął postępowanie bez rozpatrzenia wszystkich mających znaczenie dla istoty sprawy dowodów i faktów, nie znajduje uzasadnienia.

Ponadto zdaniem Prezesa UOKiK, zarówno przepis art. 4 ust. 1, jak i stwierdzony w toku kontroli stan faktyczny nie budzi żadnych wątpliwości, a zgromadzony materiał był kompletny i wystarczający do wydania decyzji na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Z uwagi na powyższe organ pierwszej instancji nie potrzebował dodatkowych dowodów w sprawie i w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy o cenach, miał prawo nałożyć na przedsiębiorcę administracyjną karę pieniężną na podstawie art. 6 ust.1. Podsumowując, argument strony, że zgodnie z treścią art. 75 w związku z art. 77 Kpa organ miał obowiązek zaliczyć do dowodów wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 października 2015 r. (sygn. II GSK 710/19), nie znajduje uzasadnienia.

Prezes UOKiK potwierdza fakt, wskazywania przez organ pierwszej instancji że niewidocznienie cen jednostkowych narusza przepisy § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju, jednak ten przepis nie był wskazany jako podstawa prawna wydania skarżonej decyzji. Organ zgadza się jednak ze stroną, że brak cen jednostkowych nie stanowi naruszenia ww. przepisu, gdyż jest to przepis techniczny, który precyzuje prawidłowy sposób uwidaczniania cen jednostkowych, a cen jednostkowych nie było w ogóle. W związku z powyższym należy stwierdzić, że Mazowiecki WIIH podczas postępowania kontrolnego, a następnie postępowania administracyjnego i w skarżonej decyzji błędnie kwalifikował brak cen jednostkowych jako naruszenie § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia. Należy w tym miejscu jednak podkreślić, że powyższe nie powoduje nieważności decyzji czy też nie będzie stanowiło podstawy do zmiany czy uchylecia decyzji, gdyż podstawą prawną wydania skarżonej decyzji był art. 6 ust. 1 ustawy o cenach w związku z niewykonaniem obowiązków określonych w art. 4 ww. ustawy.

Podsumowując Prezes UOKiK wskazuje, że argumenty strony nie znajdują uzasadnienia i jednocześnie stwierdza, że kara za niewykonanie ciężących na nim obowiązków

wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach tj. niewidocznienie cen jednostkowych 70 partii wyrobów, została wymierzona w sposób prawidłowy i spełnia wymagania ustawowe. Jednocześnie, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, biorąc pod uwagę wszystkie argumenty strony, Prezes UOKiK wskazuje, iż – zgodnie ze stanowiskiem zajęтым wyżej w niniejszej decyzji – nie dopatrył się naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 75, 77, 81a, 7a, 8 i 9 Kpa. W ocenie organu drugiej instancji postępowania, tak kontrolne, jak i administracyjne – były prowadzone na podstawie i w granicach obowiązującego prawa, podejmowano w ich trakcie wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego mając na uwadze interes społeczny oraz słuszny interes obywateli – w szczególności ochronę praw i interesów konsumentów zawierających umowy z przedsiębiorcą. W toku podejmowanych czynności organ pierwszej instancji zebrał i rozpatrzył cały materiał dowodowy i ocenił go w całości, stwierdzając naruszenie obowiązujących przepisów przez stronę. Organ drugiej instancji błędnie wskazał w treści decyzji na naruszenie § 4 ust 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju, jednak podstawą prawną wydania decyzji był art. 6 ust. 1 w związku z naruszeniem art. 4 ust. 1, tj. niewidocznieniem cen jednostkowych, więc nie miało to wpływu na wymierzoną administracyjną karę pieniężną, a kara w wysokości 1 500 zł, przy braku cen jednostkowych przy 70 z 72 objętych obowiązkiem uwidaczniania cen, powinna pozostać na tym samym poziomie, gdyż zdaniem Prezesa UOKiK jest karą optymalną. Tym samym Prezes UOKiK nie podziela opinii strony postępowania o naruszeniu reguł wynikających z obowiązującego prawa.

Odnosząc się do wniosku o wstrzymanie do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy obowiązku uiszczenia kary pieniężnej w wysokości 1 500 zł, Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z art. 130 Kpa zasadą jest, że przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje – z mocy prawa – wykonanie decyzji (por. np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 27 września 2017 r., sygn. II OSK 120/16, LEX nr 2417972). Nie dotyczy to przypadków, gdy: decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 Kpa) bądź decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy, co w niniejszym przypadku nie miało miejsca. Ponadto decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Podsumowując Prezes UOKiK uznaje, iż Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Warszawie wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym przy uwzględnieniu ustawowych wytycznych wymiaru sankcji wskazanych w art. 6 ust. 3 ww. ustawy oraz wspomnianych wymogów ujętych w celach regulacji. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 1 500 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną.

Analizując stopień naruszenia obowiązków, przy ustalaniu wymiaru kary należy wziąć pod uwagę fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenach jednostkowych 70 z 72 poddanych ocenie towarów objętych obowiązkiem uwidaczniania cen jednostkowych. Ponownie podkreślić należy również, że cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów – podobnych, o odmiennych cechach co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego, itp. Brak uwidocznienia cen jednostkowych przy towarach uniemożliwia kupującym porównanie cen towarów z cenami towarów podobnych, o innej masie, objętości czy długości, a przez to utrudnia kupującym dokonanie optymalnego i właściwego dla nich wyboru towaru, naruszając ich interesy ekonomiczne oraz prawo do rzetelnej informacji o cenie. Mając na uwadze powyższe, dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a mianowicie, że nie toczyło się dotąd żadne postępowanie w przedmiocie naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, wielkość obrotów i przychodów nie jest brana pod uwagę ponieważ przedsiębiorca ich nie dostarczył, kara w wysokości 1 500,00 zł (słownie: tysiąc pięćset złotych) jest karą optymalną.

Organ drugiej instancji nie widzi również podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f Kpa. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, organ drugiej instancji wskazuje, że nie widzi podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. W ocenie Prezesa UOKiK, nie można mówić w tym przypadku o znikomej wadze naruszenia, strona bowiem nie uwidoczniała cen jednostkowych 70 na 72 skontrolowane produkty, których obowiązek uwidaczniania ceny jednostkowej dotyczył (200 było wszystkich wyrobów poddanych ocenie) w związku z czym konsumenci byli pozbawieni odpowiednich informacji o cenie jednostkowej. Okoliczności wskazanego naruszenia prawa nie budziły wątpliwości co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających wymierzenie kary pieniężnej, czego potwierdzeniem są ustalenia kontroli zawarte w Protokole kontroli z dnia 10 sierpnia 2020 r. (nr akt kontroli: DP.8361.93.2020) oraz Wykazie towarów objętych badaniem pod względem uwidaczniania informacji o cenach towarów i usług w Sklepie przemysłowym (...), stanowiącym załącznik nr 1 do ww. protokołu kontroli.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż na stronę nie została wcześniej nałożona administracyjna kara pieniężna w związku z naruszeniem przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Tym samym wymagane prawem przesłanki nie zostały spełnione i nie występują podstawy do odstąpienia od nałożenia kary.

Jednocześnie Prezes UOKiK informuje, że w myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.), zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez organ drugiej instancji oceny, że decyzja organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez organ drugiej instancji. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przychylił się tym samym do ustaleń poczynionych w toku postępowania przez organ pierwszej instancji oraz uznał, iż Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Warszawie zasadnie nałożył na K. C., działającego pod nazwą: (...), karę pieniężną w wysokości 1 500 zł (słownie: tysiąc pięćset zł) w związku z niewykonaniem obowiązku określonego w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach tj. niewydowodzeniem w miejscu sprzedaży detalicznej informacji o cenach jednostkowych dotyczących 70 partii wyrobów. Tym samym, decyzja PO.196.C.92.2020.CZP Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie z dnia 30 września 2020 r. (sygnatura: DP.8361.93.2020), powinna pozostać w obrocie prawnym.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:

- 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

(...)